



T.C. ÇEVRE VE ŞEHİRCİLİK BAKANLIĞI



SIFIR ATIK

Fatih TANRIVERDİ

Çevre Mühendisi

Neslihan ESMER

Çevre Mühendisi





NEDİR?

Bakanlığımız tarafından 2017 yılında başlatılan “Sıfır Atık Projesi” israfın önlenmesi, kaynakların daha verimli kullanılması, oluşan atık miktarının azaltılması, etkin toplama sisteminin kurulması, atıkların geri kazanılması konuları kapsayan bir atık önleme yaklaşımı ve hedefidir.



ATIK YÖNETİMİ NEDİR?





NEDEN?



1995 YILINDAN BU GÜNE ÜLKEMİZDEKİ DEĞİŞİMLER-GELİŞMELER

SON 20 YIL İÇERİSİNDE



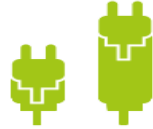
60-80 MİLYON
NÜFUS



17-31 MİLYON TON
ATIK



500-900 MİLYON TON
HAMMADDE

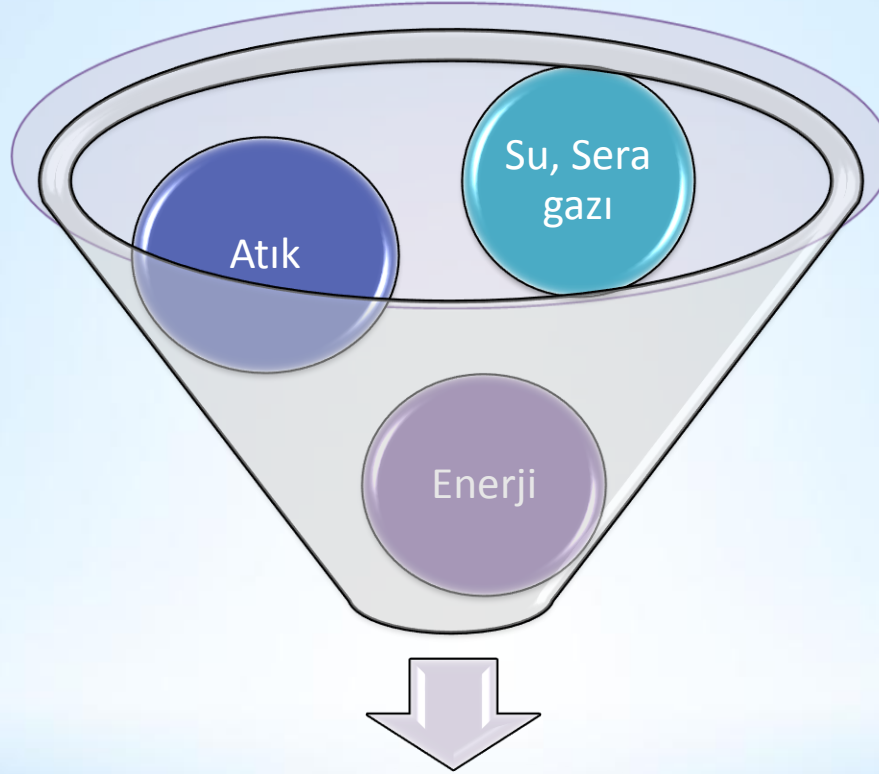


2000-4000 Btep
ENERJİ





SIFIR ATIK BİLEŞENLERİ





SU YÖNETİMİ





SU YÖNETİMİ





Enerji Yönetimi ve Tasarrufu





Enerji Yönetiminde Öngörülen Tedbirler

Konu	Durumunuz	Hedefiniz	Alacağınız önlemler	Zaman planlaması	Gösterge-ler	Gösterge-lerin denetimi
LED dönüşümü	Florasen armatür ile aydınlatma	Aydınlatma kaynaklı elektrik tüketimini %50 azaltmak	Tüm armatürlerin LED ile değiştirilmesi	Ocak 2019	Elektrik tüketiminin fazla olması	Elektrik faturası
Kazan değişimi	20 yıllık doğalgaz kazanı	Doğalgaz tüketiminin %20 azaltmak	Yoğuşmalı kazan ile değiştirilmesi	Ocak 2019	Yıllık doğalgaz tüketimi	Doğalgaz faturası
Elektrik tasarrufu	Ortak alanlarda yapılan aydınlatmada sensör bulunmuyor	Kullanılmayan ortak alanlarda gereksiz aydınlatmanın yapılmaması	Koridor, tuvalet, otopark aydınlatmasının sensörlü olması	Ocak 2018	Aylık elektrik tüketimi	Elektrik faturası



SIFIR ATIK YÖNETMELİĞİ

12.07.2019 tarihli ve **30829** sayılı Resmi Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe giren **Sıfır Atık Yönetmeliğinin** kapsamında;

MADDE 2

(2) Sıfır atık yönetim sistemi kurulan yerlerde oluşan ve 2/4/2015 tarihli ve 29314 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Atık Yönetimi Yönetmeliğinin EK-4 atık listesinde yer alan atıklar bu sistem kapsamındadır. Ancak, sanayi işletmelerinden kaynaklanan atıklardan içerik veya yapısal olarak evsel nitelikli atıklara benzer olanlar hariç olmak üzere, bu işletmelerin faaliyetleri sonucunda oluşan proses atıkları Bakanlıkça kriterleri belirleninceye kadar bu Yönetmelikte tanımlanan sıfır atık belgesi kapsamında değerlendirilmez.



Sıfır atık yönetim sistemini kurma yükümlülüğü

MADDE 12 – (1) EK-1 listede yer alan bina ve yerleşkelerin uygulama takvimi doğrultusunda, sıfır atık yönetim sistemini kurarak uygulamaya geçmeleri zorunludur. Belirtilen tarihten sonra faaliyete geçen söz konusu yerler ise faaliyet başlangıç tarihinden itibaren **bir** yıl içerisinde sıfır atık yönetim sistemine geçerler.



EK-1 SIFIR ATIK YÖNETİM SİSTEMİNİN OLUŞTURULMASINA YÖNELİK UYGULAMA TAKVİMİ



	Sıfır Atık Yönetim Sistemine Geçmesi Gerekenler	Sisteme Geçişlerin Tamamlanması için Son Tarih
1.GRUP	<ul style="list-style-type: none">• Kamu Kurum ve Kuruluşları	1 Haziran 2020
2.GRUP	<ul style="list-style-type: none">• Organize Sanayi Bölgeleri• Havalimanları• Limanlar• İş merkezi ve Ticari Plazalar 100 ve üzeri ofis/büro kapasiteli• Alışveriş Merkezleri 5000 metrekare ve üzeri• ÇED Yönetmeliği'nin Ek-1 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisleri• Eğitim Kurumları ve Yurtlar 250 ve fazla öğrencisi bulunanlar• 100 Oda ve Üstü Konaklama Kapasiteli İşletmeler• Sağlık Kuruluşları 100 yatak ve üzeri kapasiteli• Akaryakıt istasyonları ve dinlenme tesisleri• 300 ve üzeri konuta sahip siteler• Zincir marketler	31 Aralık 2020
3.GRUP	<ul style="list-style-type: none">• Alışveriş Merkezleri 1000-4999 metrekare• İş Merkezi ve Ticari Plazalar 20-99 arası ofis/büro kapasiteli• Tren ve Otobüs Terminalleri• ÇED Yönetmeliği Ek-2 Listesinde Yer Alan Sanayi Tesisleri• Eğitim Kurumları ve Yurtlar 50-249 arası öğrencisi bulunanlar• 50-99 Arası Oda Konaklama Kapasiteli-İşletmeler• Sağlık Kuruluşları 50-99 arası yatak kapasiteli	31 Aralık 2021
4.GRUP	<ul style="list-style-type: none">• Alışveriş Merkezleri 1000 m²'den az• Eğitim Kurumları ve Yurtlar 50'den az öğrencisi bulunanlar• 50'den Az Oda Konaklama Kapasiteli İşletmeler• Sağlık Kuruluşları 50'den az yatak kapasiteli	31 Aralık 2022



Sıfır atık belgesi nitelikleri

MADDE 15 – (1) Sıfır atık belgesi, temel, gümüş, altın ve platin olmak üzere dört seviyede düzenlenir.

(2) Temel seviyede sıfır atık belgesi için kriterler **EK -3**'te yer alır. Gümüş, altın ve platin sıfır atık belgeleri için puanlama kriterleri ise EK-4 doğrultusunda Bakanlıkça belirlenir.

1	Oluşan tehlikesiz nitelikteki geri kazanılabilir kağıt, cam, metal, plastik atıkların diğer atıklardan ayrı olarak biriktirilmesi
2	Oluşan atık pil, bitkisel atık yağ, atık elektrikli ve elektronik eşya ile diğer geri kazanılabilir atıkların ayrı olarak biriktirilmesi
3	1. ve 2. kriterlerde belirtilmeyen tehlikesiz ve tehlikeli özellik gösteren diğer atıklar ile tıbbi atıkların ilgili mevzuatına uygun olarak biriktirilmesi
4	Biyo-bozunur atıkların, yoğun oluşum gösterdikleri çay ocakları, kafeterya, yemek hazırlama veya yemek servisinin yapıldığı yerler gibi noktalarda ayrı olarak biriktirilmesi
5	Biriktirme ekipmanlarında renk kriterine uyulması, atığa özgü bilgilendirici işaret veya yazıların yer alması
6	Tüm biriktirme ekipmanlarının ihtiyaca ve ilgili mevzuatında verilen kriterlerine uygun hacim, adet ve özellikte olması
7	Biriktirilen atıkların ilgili idarenin toplama sistemine ve/veya izin ve/veya çevre lisansı bulunan atık işleme tesislerine teslim edilmek üzere, oluşturulan geçici depolama alanında toplanması
8	Sıfır atık yönetim sistemine ilişkin gerekli bilgilendirme eğitimlerinin verilmesi
9	Çevre Kanunu ve bu Kanun kapsamında hazırlanan mevzuat doğrultusunda almakla yükümlü olduğu izin ve/veya çevre izin/lisanslarının bulunması
10	Depozito kapsamındaki ambalajlı ürünlerin satışını gerçekleştiren satış noktaları; tüketiciler tarafından iade edilmek istenen depozitolu içecek ambalajlarının toplanması amacıyla Bakanlıkça esasları belirlenen depozito sistemine katılım sağlamakla ve uygulamakla (Bu kritere uyum 1/1/2021 yılından itibaren aranacaktır)



SIFIR
ATIK

KAZANÇLAR
VE BİLGİLER



Sadece bir pilin ayrıştırılmasıyla
800 bin litre su ve
4 m² toprağın
zarar görmesi engellenir.
Gelecek için **#SıfırAtık**





ELEKTRONİK ATIK

- 1 kg demir elde etmek için 200 kg kayanın işlenmesi gerekirken, sadece 2 kg AEEE'nin işlenmesi ile aynı miktar elde edilebilir.

- 1 kg bakır elde etmek için 200 kg madenin işlenmesi gerekirken, 13 kg AEEE'nin işlenmesi ile aynı miktar elde edilebilir.



- 1 kg altın elde etmek için 240.000.000 kg madenin işlenmesi gerekirken, 100.000 kg AEEE'nin işlenmesi ile aynı miktar elde edilebilir.

- AEEE'lerin içindeki metal miktarı, madenlerdeki cevherlerden daha fazladır.



1 TON
ATIK KAĞIT



SIFIR
ATIK



20
AİLENİN
AYLIK
ENERJİSİ

**1 litre atık yağ,
1 milyon litre içme
suyunu kirletir.
Gelecek için #SıfırAtık**





1 ton atık kâğıdın geri kazanılması 17 ağacı kesilmekten kurtarır.

Yeni üretime kıyasla, metal ve plastik geri kazanımı ile %95 enerji tasarrufu sağlanabilmektedir.



















Camı geri dönüştürmek için harcanan enerji, yeni cam üretmekten %40 daha azdır.

Satın alınan ürünler için harcanan paranın ortalama %16 'sı paketleme masraflarına gitmektedir. Ürünü satın alıp ambalajından çıkardığınızda ödediğiniz paranın %16'sını çöpe atmış oluyorsunuz.



Sıfır Atık Projesi Kapsamında Kazanımlarımız

TOPLAM 105.853,368 ton DEĞERLENDİRİLEBİLİR ATIK

 16.740 ton Kağıt	 884 ton Plastik	 546 ton Cam	 393 ton Metal	 34 ton Organik Atık	 1.021 ton Bitkisel Atık Yağ	 6 ton Atık Motor Yağı
 284.573,773 104 adet Ağaç	 14.140,8 608 lt Petrol	 654,9684 79 ton Ham madde	 510,3600 22 ton Ham madde	 23.003 ton Kompos t	 1.020,757 lt Biyodizel	 0 ton Madeni Yağ
 207.571.458,0288 m3 Sera Gaz Salınımı	 0 m3 Su Tasarrufu	 40.175,120815 m3 Depolama Alanı	 0 kwh Enerji Tasarrufu			

Kaynak: ecbs.cevre.gov.tr /sifir atik bilgi sistemi



Sifir Atık için
Ben de Varım

